

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

27/04

Richard Studt
Σπήστος   *Σρίμπας*

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΣΜΟΥ

**ΑΝ. ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ.Ο.Θ.
Μίκης Μιχαηλίδης**

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

**Μίκης Μιχαηλίδης
Δημήτρης Πάτρας
Γιώργος Πολίτης
Δημήτρης Χανδράκης**

**ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ (Ε.Τ.Ο.Σ)**

**-Πρόεδρος
Κωνσταντίνος Γιακουμής
-Αντιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου

-Μέλη
Χριστίνα Γρίμπα
Σπύρος Μπαρούτας
Μάνος Ρουμελιώτης**

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1959 από το Σόλωνα Μιχαηλίδη, με τον τίτλο «Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος». Αρχικά αποτέλεσε τμήμα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, αριθμώντας πενήντα μόλις μέλη. Το 1969, χάρη στις προσπάθειες του ιδρυτή της, κρατικοποιήθηκε και πήρε τη σημερινή της ονομασία. Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διευθυντική «σκυτάλη» της: πρώτος ο Σόλων Μιχαηλίδης και στη συνέχεια ο Γεώργιος Θυμής, ο Άλκης Μπαλτάς, ο Κάρολος Τρικολίδης, ο Κοσμάς Γαλιλαίας, ο Κωνσταντίνος Πατσαλίδης και ο Λεωνίδας Καβάκος. Σήμερα, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης αριθμεί εκατό περίπου μουσικούς και αναπληρωτής καλλιτεχνικός διευθυντής της είναι ο Μίκης Μιχαηλίδης.

Από την αρχή η ΚΟΘ συμπεριέλαβε στο πρόγραμμά της ένα πλούσιο ρεπερτόριο, από το μπαρόκ μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 20ου αιώνα, με στόχο πάντα την ανάδειξη του μουσικού πολιτισμού συνολικά και πέρα από τα όρια του κλασικού. Πρωταρχικός στόχος της είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης και η προώθηση νέων ταλέντων. Πολλές ήταν, επίσης, οι πανελλήνιες και παγκόσμιες πρώτες εκτελέσεις που πραγματοποίησε. Διάσημοι Έλληνες και ξένοι αρχιμουσικοί καθώς και σολίστες διεθνούς ακτινοβολίας πλαισιώσαν και πλαισιώνουν τις συναυλίες της ΚΟΘ.

Μίκης Μιχαηλίδης

Έλληνες συνθέτες και στους νέους εκτελεστές. Κάθε χρόνο οι μαθητές του κατακτούν βραβεία και χρυσά μετάλλια σε πανελλήνιους και τοπικούς διαγωνισμούς. Έχει γράψει ιδύο βιβλία: το "Μαθαίνω Βιολί" για μικρούς βιολιστές και τα "Απλά Παιδαγωγικά" για έγχορδα.

Ανέβασε πρώτος παιδική όπερα και παιδικό μιούζικαλ στην Ελλάδα (στο Βασιλικό Θέατρο), καθώς και παιδικό μουσικό θέατρο (στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος). Τόσο σαν βιολιστής όσο και σαν μαέστρος έκανε πολλές παγκόσμιες και πανελλήνιες πρώτες εκτελέσεις.

Είναι ο Κορυφαίος της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, ενώ διδάσκει βιολί, ορχήστρα και μουσική δωματίου στο Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης από το 1985. Επί πολλά χρόνια είναι μέλος της Καλλιτεχνικής Επιτροπής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και από το Μάρτιο του 2001 είναι Αναπληρωτής Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Κ.Ο.Θ.

• Γεννήθηκε στη Λευκωσία της Κύπρου το 1949. Άρχισε τις μουσικές του σπουδές στο βιολί και στα θεωρητικά στην Ελληνική Μουσική Ακαδημία της Λευκωσίας (1959-1968) και συνέχισε στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης, με δάσκαλο στο βιολί τον Κοσμά Γαλιλαία και στα ανώτερα θεωρητικά το θεό του, Σόλωνα Μιχαηλίδη. Μαθήτευσε κοντά στο Leonid Kogan και στον A.Lewengut. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Ανώτατη Σχολή Μουσικής της Βιέννης, όπου απέκτησε κρατικό δίπλωμα διδασκαλίας βιολιού. Παρακολούθησε σεμινάρια παλιάς μουσικής στο Βέλγιο, καθώς και μαθήματα διεύθυνσης συνόλου και βιολιού στο Κονσερβατόριο της Βιέννης. Φοίτησε, επίσης, στο διάσημο Royal School of Music στο Λονδίνο, παίρνοντας το δίπλωμα εκτελεστού βιολιού.

Ξεκίνησε τις πρώτες του εμφανίσεις στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο της Κύπρου σε ηλικία μόλις 12 ετών. Υπήρξε μέλος του Τρίο Λευκωσίας και της Ορχήστρας της Ραδιοφωνίας (CBC), της οποίας ήταν και σολίστ. Έδωσε ρεσιτάλ σε όλες τις πόλεις της Κύπρου.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών του στην Αυστρία ήταν μέλος της Ορχήστρας Δωματίου "Cappella Academica" (1973-78), με συναυλίες και ηχογραφήσεις δίσκων σε όλη την Ευρώπη. Υπήρξε, επίσης, μέλος της Συμφωνικής Ορχήστρας του Durban στη Νότιο Αφρική, μέλος της Συμφωνικής Ορχήστρας Tonkunstler της Βιέννης (1976-1981), ιδρυτής και μέλος του TRIO METAMORFON με συναυλίες, ηχογραφήσεις και τηλεοπτικές εμφανίσεις ανά την Ευρώπη (1979-81), μέλος του συγκροτήματος παλιάς μουσικής "Clementic Consort" (μπαρόκ, βιόλα και όλα τα μεσαιωνικά όργανα), με το οποίο περιόδευσε σε Ευρώπη και Αμερική (1971-1985).

Επιστρέφοντας στην Ελλάδα διδάξει βιολί και ορχήστρα στο Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης (1981-1985) και στο Δημοτικό Ωδείο Κατερίνης (1981-1991). Υπήρξε διευθυντής των μουσικών σεμιναρίων "ΒΕΡΤΙΣΚΟΣ", μαέστρος της Ορχήστρας Νέων Βορείου Ελλάδος, της Ορχήστρας "Pro Musica" Θεσσαλονίκης και μέλος του συγκροτήματος "Αυλέγχορδον".

Έδωσε ιδιαίτερο βάρος στους

έλληνες συνθέτες και στους νέους εκτελεστές.

27/04

μαέστρος + βιολί

Richard Studt   *Χρήστος Σφίμπας*

τσέλο

G. Rossini: Μία Ιταλίδα στο Αλγέρι - Εισαγωγή

Διάρκεια: 9'

B. Martinu: Κοντσέρτο για βιολοντσέλο και ορχήστρα No 1
Allegro Moderato - Andante Moderato - Allegro

A' εκτέλεση

Διάρκεια: 27'

Διάλειμμα

A. Dvorak: Romance για βιολί και ορχήστρα, Έργο 11

A' εκτέλεση

Διάρκεια: 12'

F. Schubert: Συμφωνία No3, σε ρε μείζονα

Adagio Maestoso - Allegro Con Brio - Allegretto - Menuetto (Vivace)
- Finale (Presto Vivace)

Διάρκεια: 23'

Ο **Richard Studt** ξεκίνησε να παίζει βιολί σε ηλικία τεσσάρων ετών και έγινε μέλος τη Εθνικής Ορχήστρας των Νέων της Μ. Βρετανίας σε ηλικία δέκα ετών. Σπούδασε με τον **Manoug Parikian** στη **Royal Academy of Music**, όπου και κέρδισε την υποτροφία **Boise-Mendelssohn**, το βραβείο **Marjorie Heyward**, καθώς και το «**Μετάλλιο των Ρεσιτάλ**». Έγινε μέλος της **Ορχήστρας του Αγίου Μαρτίνου** των Αγρών το 1968, όπου και έπαιξε για δέκα χρόνια περίπου, ενώ ταυτόχρονα έκανε εμφανίσεις ως σολίστ σε κοντσέρτα, συμμετείχε σε ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές και έκανε εγγραφές δίσκων.

Στα τέλη της δεκαετίας του 70, ήταν εξάρχων της **Συμφωνικής Ορχήστρας του Λονδίνου** και εμφανιζόταν ως φιλοξενούμενος καλλιτέχνης στη σειρά τηλεοπτικών εκπομπών του **Andre Previn**, με τίτλο «**Previn και Φίλοι**». Διηύθυνε τα καλλιτεχνικά σχήματα "London Virtuosi" και "Concertante of London", καθώς και το δικό του σύνολο "**Tate Music Group of London**", με το οποίο ηχογράφησε πέντε κοντσέρτα του **Vivaldi**, συμπεριλαμβανομένων δύο σημαντικών έργων που πρόσφατα ανακαλύφθηκαν.

Ο **Richard Studt** σπούδασε διεύθυνση ορχήστρας με τον

Maurice Handford, καθώς και με τον **Sir Simon Rattle**, ο οποίος και τον ενθάρρυνε στις πρώτες του επαγγελματικές υποχρεώσεις, περίπου 25 χρόνια πριν. Στη συνέχεια, παρακολούθησε μαθήματα του θρυλικού Ρουμάνου μαέστρου **Sergiu Celibidache**.

Το 1987 ο **Richard Studt** διορίστηκε διευθυντής και μετακαλούμενος μαέστρος της **Bournemouth Sinfonietta**. Από τη θέση αυτή συνεργάστηκε στενά με πολλούς διάσημους καλλιτέχνες, μεταξύ των οποίων οι: **Tamas Vasary, John Williams, Alfred Brendel, Tasmin Little, Michaela Petri, Julian Lloyd-Webber, Peter Donaboe** και **Λεωνίδας Καβάκος**, ενώ πραγματοποίησε μαζί με την **Bournemouth Sinfonietta** συναυλίες στην Κωνσταντινούπολη, την Άγκυρα και τη Ρουμανία.

Μετά το αιφνίδιο κλείσιμο της **Bournemouth Sinfonietta** τον προηγούμενο χρόνο, ο **Richard Studt** συνέχισε να διευθύνει (ως μαέστρος ή/και ως διευθυντής), τόσο στην πατρίδα του όσο και στο εξωτερικό, ένα μεγάλο αριθμό ορχηστρών, ανάμεσα στις οποίες οι: **City of London Sinfonia, Danish Radio Sinfonietta, Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, Camerata Roman, Varmland Sinfoniette, Norrkoping Orchestra, Ορχήστρα Δωματίου Αθηνών, Sudwestfälische Philharmonie, Bangkok Symphony Orchestra, Hagen Philharmonic, Ulster Orchestra, Georgian Chamber Orchestra και Orquestra Nacional do Porto**. Επανειλημένα, επίσης, προσκλήθηκε από την **Royal Academy of Music** για να διευθύνει συναυλίες της και να προγυμνάσει νεαρούς μουσικούς. Μελλοντικά σχεδιάζει να διευθύνει την **RTE Orchestra, Dublin** και να πραγματοποιήσει εκ νέου επισκέψεις σε πολλές από τις παραπάνω ορχήστρες.

Ο **Richard Studt** έχει κάνει πολλές ηχογραφήσεις για τις εταιρείες **Naxos** και **Emi**. Οι δίσκοι του περιλαμβάνουν έργα Άγγλων και Σκανδιναβών συνθετών για ορχήστρες εγχόρδων, έργα συνθετών του 20ου αιώνα, καθώς και έργα του Μπαχ. Πρόσφατα κυκλοφόρησαν 8 CD's, συμπεριλαμβανομένης μίας νέας ηχογράφησης των πιο γνωστών κοντσέρτων του Μότσαρτ, μεταξύ των οποίων η **Συμφωνία Concertante** για βιολί και βιόλα.

Παράλληλα με τη διεύθυνση της **Bournemouth Sinfonietta** με ρεπερτόριο από Haendel μέχρι Lutoslawski, ο **Richard Studt** έχει συνεργαστεί με το BBC και εξακολουθεί να παίζει το κλασικό ρεπερτόριο του βιολιού: Beethoven, Mendelssohn, Mozart, Haydn, Bach και Vivaldi, με το ονομαστό του βιολί Stradivarius 1727, γνωστό ως "Dolphus".

Γεννήθηκε το 1974 στη Θεσσαλονίκη. Μελέτησε βιολοντσέλο επί σειρά ετών δίπλα στον καθηγητή Μανώλη Καζαμπάκα. Από το 1990 υπήρξε μαθητής του καθηγητή Δημήτρη Πάτρα στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης, απ' όπου και πήρε το δίπλωμά του το 1996 με βαθμό «Άριστα». Από το 1996 έως το 2000 πραγματοποίησε ανώτερες σπουδές στην Ακαδημία Τεχνών του Βερολίνου, στην τάξη του καθηγητή M. Niylas. Από τον Οκτώβριο του 2000 πραγματοποιεί ανώτατες σολιστικές σπουδές στην Ακαδημία Μουσικής της Λειψίας, με την καθηγήτρια Veronika Wilhem και μεταπτυχιακές σπουδές στην μουσική δωματίου ως μέλος τρίο (κλαρινέτο, βιολοντσέλο, πιάνο) στην Ακαδημία Μουσικής του Έσσεν, υπό τον καθηγητή Vladimir Mendelssohn. Το διάστημα Ιανουαρίου-Ιουνίου 1999 μελέτησε στην Πράγα δίπλα στον καθηγητή Stanislav Apolyn. Έχει συμμετάσχει σε σεμινάρια βιολοντσέλου των καθηγητών F. J. Selheim, L. Handy και A. Krastev.

Υπήρξε μέλος της Ορχήστρας Νέων της Ρηγανίας, της Παγκόσμιας Ορχήστρας Νέων και της Ορχήστρας Νέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με εμφανίσεις στην Ευρώπη και στην Αμερική υπό τη διεύθυνση μαέστρων, όπως οι Bernard Haiting και Genady Rodesventsksy.

Το 1993 επελέγη για να αντιπροσωπεύσει το Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης στη συνάντηση των Κρατικών Ωδείων της Μεσογείου που έγινε στην Μασσαλία, παρουσιάζοντας έργο του συνθέτη Περικλή Κούκου για βιολοντσέλο και πιάνο. Το 1997 κέρδισε το β' βραβείο στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Νέων Σολίστ που οργάνωσε ο Δήμος Βόλου και το 1998, ως ντούνο με την πιανίστα Μάγια Λούσερ, απέσπασε το β' βραβείο στον Διεθνή Διαγωνισμό Μουσικής Δωματίου της HELEXPO-ΔΕΘ.

Ο Χρήστος Γρίμπας έχει πραγματοποιήσει ατομικά ρεσιτάλ σε πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού (Θεσσαλονίκη-Διεθνείς Μουσικές Ημέρες, Βερολίνο-Συναυλίες του Συλλόγου Ελλήνων Επιστημόνων, εκδήλωση προς τιμήν του Αντώνη Σαμαράκη, επετειακή συναυλία της Ακαδημίας Τεχνών του Βερολίνου για τα 50 χρόνια από το θάνατο του Νίκου Σκαλκώτα, κα.). Παράλληλα, αναπτύσσει εκπαιδευτική δραστηριότητα, συμμετέχοντας σε προγράμματα της ελληνικής πρεσβείας του Βερολίνου για τα ελληνικά σχολεία της Γερμανίας.

Από το 1996 έως το 1999 υπήρξε υπότροφος του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών-Σύλλογος Φίλων της Μουσικής, κληροδότημα Αλεξάνδρας Τριάντη. Από τον Οκτώβριο του 1999 είναι υπότροφος του Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης».

Χρήστος Γρίμπας

GIOACCHINO ROSSINI
"Μία Ιταλίδα στο Αλγέρι"
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

BOHUSLAV MARTINU
Κοντσέρτο για
Βιολοντσέλο & ορχήστρα
ΑΡ. 1 - Α' εκτέλεση

Ο Τζοακίνο Ροσσίνι είναι ο συνθέτης που τον 19^ο αιώνα σίγουρα έχει γράψει τις πιο πολλές όπερες. Ξεκίνησε στα δεκατέσσερά του και από τα δεκαοχτώ του χρόνια ήδη είχε στο ενεργητικό του μεγάλες επιτυχίες, Η Κωμική όπερά του «Μία Ιταλίδα στο Αλγέρι» -εντεκάτη μέχρι τότε- πρωτοπαίχτηκε το 1813 στη Βενετία και είχε τέτοια τεράστια επιτυχία, ώστε ο Σταντάλ έγραψε: «Υπάρχει ένας άνθρωπος στην Ιταλία για τον οποίο μιλούνε τώρα περισσότερο παρά για τον Ναπολέοντα. Πρόκειται για έναν μουσικοσυνθέτη που δεν είναι ακόμη είκοσι χρονών».

Από τους πρωταγωνιστές της όπερας, δύο νεαρούς λογοδοσμένους Ιταλούς, ξεχωρίζει η κοπέλα, η οποία καταφέρνει, όταν οι δυο τους αιχμαλωτίστηκαν από πειρατές και πουλήθηκαν στο Αλγέρι, να ελευθερωθεί και ακόμη να ελευθερώσει και τους υπόλοιπους συμπατριώτες της. Οι διάφορες περιπλοκές της υπόθεσης, καθώς και η γεμάτη χιούμορ δράση, καθιστούν την όπερα αυτή μία από τις πιο πετυχημένες κωμικές όπερες του Ροσσίνι, κάτι που αντανακλάται ήδη στην εισαγωγή του έργου.

Οι ωραιότατες μελωδίες μαζί με τη σπιρτάδα και τον αυθορμητισμό των ιδεών αποδίδουν άμεσα την χαρούμενη ατμόσφαιρα του έργου. Στη δομή της εισαγωγής φανερώνεται ένα εκπληκτικό αίσθημα συμμετρίας. Επιπλέον, η διαυγής και συγχρόνως ενδιαφέρουσα ενορχήστρωση άλλοτε τονίζει και άλλοτε στηρίζει απλά τα κυριότερα σημεία στις μελωδικές γραμμές. Η εισαγωγή, όπως και η ίδια η όπερα, πράγματι φανερώνουν το ξεχωριστό ταλέντο του εικοσάχρονου συνθέτη.

Evelin Voigtmann

Ο Τσέχος συνθέτης Μπ. Μαρτινού (1890-1959) σπούδασε βιολί και εκκλησιαστικό όργανο στο Ωδείο της Πράγας. Στη συνέχεια υπήρξε μέλος της ορχήστρας της τσέχικης Φιλαρμονικής. Στη σύνθεση ξεκίνησε αυτοδίδακτος, συνέχισε όμως συστηματικά μαθήματα με τον Joseph Suk στην Πράγα (1922/23) και με τον Albert Roussel στο Παρίσι (19213/24). Με τις πρώτες μεγάλες επιτυχίες εγκαταστάθηκε στο Παρίσι. Το 1940 μεταναστεύει στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου διδάσκει κατά διαστήματα, όπως μεταξύ άλλων στο Berkshire Music Center του Tanglewood. Μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου δεν πραγματοποιείται τελικά η μετάκλησή του στην Πράγα κι έτσι ο Μαρτινού επιστρέφει στην Ευρώπη το 1953, όπου μοιράζει τη διαμονή του μεταξύ νότιας Γαλλίας, Ιταλίας και Ελβετίας.

Ο Μαρτινού βασίζει το έργο του τόσο στην δημοτική μουσική της Τσεχίας όσο και στην τέχνη των αγγλικών μαντριγκαλιών, αλλά και στο ύφος του Ντεμπουσσύ και του πρώιμου Στραβίνσκου. Αργότερα θεωρεί την διαδοχική ανάπτυξη των μοτίβων, όπως τη συναντάμε στα κοντσέρτα γκρόσσι της εποχής μπαρόκ πιο εποικοδομητική από το δυαδικό πνεύμα της κλασικής σονάτας. Τα δεδομένα της τονικότητας δεν τα ξεπέρασε ο Μαρτινού. Τα έργα του, τα οποία περιλαμβάνουν όλες τις κατηγορίες, παρουσιάζουν δημοφιλή και προσιτά στοιχεία, αφού δεν ακολουθούν τις νεότερες τάσεις των αρχών του 20ου αιώνα.

Το πρώτο Κοντσέρτο για βιολοντσέλο και ορχήστρα γράφηκε το 1930 για ορχήστρα δωματίου. Ο Μαρτινού το επεξεργάστηκε το 1939 και ξανά το 1955 για συνοδεία μεγάλης ορχήστρας, όπως θα παρουσιαστεί στη συναυλία αυτή. Το έργο είναι αφιερωμένο στον διάσημο τσελίστα Pierre Fournier.

Η βασική δομή του κοντσέρτου ορίζεται από τρία μέρη: allegro moderato, andante moderato και allegro, τα οποία βασίζονται το καθένα σε διαφορετικό τονικό κέντρο: το α' μέρος σε ρε, το β' μέρος σε σολ και το γ' μέρος σε ντο, δηλαδή τα εξωτερικά μέρη «αγκαλιάζουν» το μεσαίο σε απόσταση μίας πέμπτης.

Στην αρχή, η ορχήστρα παρουσιάζει το κύριο θέμα, που περνάει από τις τρομπέτες στα βιολιά. Στη συνέχεια αναπτύσσεται σε μοτιβική διαδοχική επεξεργασία, όπως γινόταν συχνά στην εποχή μπαρόκ, και ύστερα παρουσιάζεται από το σόλο τσέλο. Έπειτα ο σολίστ εμφανίζει ένα δεύτερο πιο ρυθμικό θέμα, το οποίο συνδιαλέγεται με το αρχικό θέμα στην ορχήστρα. Αυτή η ενότητα μπορεί να θεωρηθεί ως μία εισαγωγή, ύστερα από την οποία κάνει την εμφάνισή του στο τσέλο και φαγκότο ένα τρίτο λυρικό θέμα. Όλα τα στοιχεία, ο Μαρτινού τα επεξεργάζεται με διάφορα ποικιλμάτα, που διακόπτονται από μικρές δεξιοτεχνικές καντέντζες του σολίστ. Το α' μέρος ολοκληρώνεται με την επανεμφάνιση της εισαγωγικής ενότητας.

Το β' μέρος αλλάζει τελείως διάθεση και επικεντρώνεται σε αντιστικτική μίμηση σ' ένα θέμα, το οποίο με κάθε εμφάνισή του παρουσιάζεται σε νέες αρμονικές αποχρώσεις, πρόκειται δηλαδή για ένα άκρως χρωματικό κομμάτι. Ο σολίστ έχει κι εδώ ευκαιρία για να επιδειξει την δεξιοτεχνία του ιδιαίτερα σε διπλές χορδές. Ο συνθέτης είχε, επίσης, την πρωτότυπη ιδέα να συνδυάζει τη σόλο καντέντζα του τσέλου με μία σόλο βιολά, πριν επανέλθει το σύνολο της ορχήστρας.

Το τελευταίο μέρος έχει χορευτικό χαρακτήρα. Το κύριο θέμα ακούγεται από την αρχή από το σόλο τσέλο και αναπτύσσεται στη συνέχεια σε μοτιβική εξέλιξη. Η ορχήστρα το «παίζει» εναλλάξ με το σολίστ, αν και το ζωηρό παιχνίδι τους διακόπτεται πού και πού από πιο ήρεμες στιγμές. Και σ' αυτό το μέρος, ο σολίστ έχει μικρές σόλο καντέντζες, έτσι ώστε να τονίζεται ο κυρίαρχος ρόλος του βιολοντσέλου, ενώ στα υπόλοιπα σημεία σολίστ και σύνολο βρίσκονται σε καλή ισορροπία.

Evelin Voigtmann

Η «Ρομάντζα» για σόλο βιολί και ορχήστρα είναι ένα έργο, το οποίο ο Ντβόρζακ έγραψε μάλλον για τον κορυφαίο βιολιστή Joseph Markus του θεάτρου της Πράγας. Αυτός παρουσιάσε το έργο εκεί στις 9 Δεκεμβρίου 1877, υπό τη διεύθυνση του Adolf Cech, στο πλαίσιο μιας συναυλίας του Pensionsfond. Επειδή δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία για το χρόνο δημιουργίας του έργου αυτού, οι μουσικολόγοι τον

τοποθετούν λίγο πριν την εκτέλεσή του και θα πρέπει να υπήρχε χρονική πίεση, αφού ο Ντβόρζακ ανέτρεξε σε μία παλαιότερη σύνθεση, από την οποία πήρε ένα θέμα και το επεξεργάστηκε στη νέα μορφή. Έτσι το κύριο θέμα της «Ρομάντζας» προέρχεται από τα αργό μέρος του πέμπτου Κουαρτέτου εγχόρδων σε φα-ελάσσονα, το οποίο ο Ντβόρζακ είχε γράψει το 1873. Στη μορφή του για σόλο βιολί, το έργο είναι

ευχάριστο τόσο τεχνικά όσο και ηχητικά, γι' αυτό και κέρδισε γρήγορα την προσοχή των βιολιστών. Το κύριο θέμα, το οποίο παρουσιάζεται πρώτα από τα έγχορδα της ορχήστρας και μετά από το σολίστ συνδυάζει μελωδικότητα με το χαρακτηριστικό ρυθμό της σισιλιάνας. Η σισιλιάνα χρησιμοποιούνταν συνήθως για κάποιον τύπο άριας ή ενόργανου μέρους και ήταν δημοφιλής στο τέλος του 17^{ου} αιώνα.

Αργότερα, από τον 18^ο ως και τον 20ο αιώνα, η σισιλιάνα συσχετίζεται με ποιμενικές σκηνές και μελαγχολική διάθεση, αν και το ύφος αυτό χρησιμοποιείται πλέον σπάνια απ' ότι στην εποχή μπαρόκ. Μια ελαφριά μελαγχολική διάθεση διαπνέει και αυτή την «Ρομάντζα», η οποία όμως αλλάζει με το δεύτερο

θέμα, που πρωτευείται στο σόλο βιολί και συνοδεύεται μ' ένα νέο μοτίβο της ορχήστρας. Στη συνέχεια διαπλέκονται η ορχήστρα με το σολίστ, «χρωματίζοντας» τα μοτίβα με διαφορετικές αρμονικές αποχρώσεις. Αφού επανέρχεται η αρχική ενότητα με το κύριο θέμα, ο συνθέτης μετατρέπει τον ελάσσονα

τρόπο σε μείζονα και παρουσιάζει τα θέματα έτσι σε πιο χαρούμενη διάθεση.

Η συμφωνία αυτή γράφηκε στα 1815, όταν ο Σουύμπερτ ήταν μόλις 18 χρονών. Ήταν η χρονιά που διορίστηκε δημοδιδάσκαλος, θέση που δεν του άφηνε, καθώς παραπονιόταν, πολύ καιρό για τη σύνθεση. Υπήρξε, ωστόσο μία από τις πιο γόνιμες χρονιές στην τόσο σύντομη ζωή του.

Δύο συμφωνίες (δεύτερη και τρίτη), δύο σονάτες για πιάνο (μι μείζονα και ντο μείζονα), παραλλαγές για πιάνο, ένα κουαρτέτο εγχόρδων (σολ ελ.), δύο λειτουργίες, τέσσερις οπερέτες και μία όπερα ατελείωτη, εκκλησιαστική μουσική και 141 τραγούδια (ανάμεσα σ' αυτά η αριστουργηματική μπαλάντα "Ο Βασιλιάς των Σκλήθρων"), αποτελούν τον απολογισμό της ευλογημένης αυτής χρονιάς.

Η τρίτη συμφωνία, έργο ενός εφήβου, παρουσιάζει αξιόλογη συμφωνική τεχνική. Πολλά από τα χαρακτηριστικά της μουσικής του Σουύμπερτ είναι κιόλας εκεί. Το πηγαίο, το αυθόρυμητο και ανεπιτήδευτο στην έκφραση, απέριττη ομορφιά της μελωδικής γραμμής, η λαγαρή και διαυγής διατύπωση, ο θερμός λυρικός τόνος. Και ιδιαίτερα αυτή η βιεννέζικη χάρη. Κι αυτή η εύρυθμη διάθεση με περιοδικές λεπτές μελαγχολικές μεταπτώσεις που τόσο συχνά συναντούμε στο μεγάλο αυτό παιδί της Βιέννης.

+ Σόλων Μιχαηλίδης

ANTONIN DVORAK

"ROMANCE"

για βιολί & ορχήστρα

ΕΡΓΟ 11 -Α' εκτέλεση

FRANZ SCHUBERT

Συμφωνία NR.3

σε ρε μείζονα

Α' ΒΙΟΛΙΑ
Εξάρχοντες
Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος
Δημήτρης Χανδράκης

Κορυφαίοι Α'
Μίκης Μιχαηλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος
...
Μαρία Δρούγου
Μαρία Σουέρεφ
Εύη Δελφινοπούλου
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Κρυστάλλης Αρχοντής
Αναστασία Μισυρλή
Ειρήνη Ντράγκνεβα
Γιώργος Κανδυλίδης
Έκτωρ Λάπτας
Καλλιόπη Μυλαράκη
Μαρία Σπανού

Β' ΒΙΟΛΙΑ
Κορυφαίοι Α'
Ανθή Τζίμα
Ντάρια Κάτσιου

Κορυφαίος Β'
Νικόλαος Αρχοντής
...

Μίμης Τοπτσίδης
Ιουλία Γκουντίμοβα
Αθανάσιος Θεοδωρίδης
Άλκετας Τζιαφέρης
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Κωνσταντίνα Πολυζωΐου
Ευαγγελία Κουζώφ

ΒΙΟΛΕΣ
Κορυφαίοι Α'
Νεοκλής Νικολαΐδης
Lutz Kohne
...

Νικόδημος Δέλλιος
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Φελίτσια Ποπίκη
Κατερίνα Μητροπούλου
Αλεξάνδρα Βόλτα

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ
Κορυφαίοι Α'
Δημήτρης Πάτρας
Δημήτρι Γκουντίμοβ
Κορυφαίος Β'
Ρένος Μπαλτάς
...

Γεώργιος Μανώλας
Ανθή Κοντογιαννάκη
Απόστολος Χανδράκης
Δημήτρης Πολυζωΐδης
Ζόραν Στέπιτς
Βίκτωρ Δάβαρης
Γιάννης Στέφος
Ιλονα Νάκη-Φερένσε

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ
Κορυφαίος Α'
Γεώργιος Γράλιστας
Κορυφαίοι Β'
Χαράλαμπος Χειμαρίος
Ειρήνη Παντελίδη

Αναστάσιος Μαυρουδής
Ελένη Μπουλασίκη
Ιωάννης Χατζής
Λεωνίδας Κυριδης

ΦΛΑΟΥΤΑ
Κορυφαίοι Α'
Πέτρος Σουσάμιογλου
Νίκος Δημόπουλος

Κορυφαίοι Β'
Ίλιε Μακοβέι
Γεώργιος Κανάτσος
...
Νίκος Κουκής
Ιωάννης Ανισέγκος

ΩΜΠΟΕ
Κορυφαίοι Α'
Δημήτρης Κίτσος
Δημήτρης Σαφαριδής
Κορυφαίοι Β'
Νικόλαος Καλπαξίδης
Βλαντιμίρ Γκάνεβ
Κωνσταντίνος Χασιώπης
...

Θωμάς Μητριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ
Κορυφαίοι Α'
Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γραονίδης
Κορυφαίοι Β'
Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή
Οβίντιου Καπλέσκου
...
Βασιλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ
Κορυφαίοι Α'
Βασιλης Ζαρόγκας
Γιώργος Πολίτης
Κορυφαίος Β'
Κωνσταντίνος Βαβάλας
...

Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ
Κορυφαίοι Α'
Εμμανουήλ Ιορδανίδης
Christian Beemelmans
Κονσταντίν Ιστράτε
Κορυφαίοι Β'
Βασιλης Βραδέλης
Παντελής Φεζέ

Νίκος Δραγομάνοβιτς

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ
Κορυφαίοι Α'
Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόριος Νέτσκας
Κορυφαίος Β'
Γεώργιος Αβράμογλου
...
Ιωάννης Σισμανίδης
Δημήτρης Κουρατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ
Κορυφαίοι Α'
Γιώργος Κάκκαρας
Αθανάσιος Ντώνες
Κορυφαίοι Β'
Δημήτριος Νέτσκας
Φώτης Δράκος
...

Βαγγέλης Μπαλτάς

ΤΟΥΜΠΑ
Κορυφαίος Β'
Γιώργος Τηνιακούδης
Παύλος Γεωργιάδης

ΤΥΜΠΑΝΑ
Κορυφαίοι Α'
Βλαντιμίρ Αφανάσιεφ
Δημήτριος Βίττης

ΚΡΟΥΣΤΑ
Κορυφαίος Β'
Κωνσταντίνος Χανής
...
Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

ΠΙΑΝΟ
Μαριλένα Λιακοπούλου

ΑΡΠΑ
Γεωργία Ξαγαρά

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ
Βασιλης Ξαγαράς

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ: **4/05**

Κάρολος Τρικολίδης

Δημήτρης Καλπαξίδης - όμποε

J. C. Bach: Συμφωνία για διπλή ορχήστρα, Νο 3, Έργο 18, σε ρε μείζονα

K. D. v. Dittersdorf: Κοντσέρτο για όμποε και έγχορδα, σε σολ μείζονα

W. A. Mozart: Άρια "Sperai vicino il lido", K.V. 368

P. I. Tchaikovsky: Συμφωνία Νο 6, Έργο 74, σε σι ελάσσονα - "Παθητική"

Α' εκτέλεση

Α' εκτέλεση

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

ΠΛΑΤΕΙΑ Α' 7.000 ΔΡΧ/20,54 EURO

ΠΛΑΤΕΙΑ Β'- ΘΕΩΡΕΙΑ 4.000 ΔΡΧ/11,74 EURO

ΕΞΩΣΤΗΣ 3.000 ΔΡΧ/8,80 EURO

ΕΚΠΤΩΤΙΚΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ (εκπαιδευτικοί, φοιτητές, σπουδαστές, μαθητές ωδείων)

ΠΛΑΤΕΙΑ - ΘΕΩΡΕΙΑ 3.000 ΔΡΧ./8,80 EURO

ΕΞΩΣΤΗΣ 2.000 ΔΡΧ./5,87 EURO

Εισιτήρια και συνδρομές προπωλούνται στο Ταμείο της Κ.Ο.Θ. (Μέγαρο Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών),
τηλ. 223785: Δευτέρα, Τρίτη Τετάρτη, Πέμπτη 10:00-13:00 και 18:00-20:00 και Παρασκευή 10:00-13:00

Η Κ.Ο.Θ. διατηρεί το δικαίωμα - αν χρειαστεί - να τροποποιήσει το πρόγραμμα

Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα

Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται και σε παιδιά 6 ετών και άνω

Για οποιαδήποτε πληροφορία για τους συνδρομητές της Κ.Ο.Θ. στα τηλέφωνα 589.156 & 589.160.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ- ΠΡΟΒΟΛΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ τηλ.:031/ 589156, 589160, 589163

e-mail: koth@otenet.gr

με την υποστήριξη

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Αγγελιοφόρος

ΜΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ

Κολοκοτρώνη 21

546 30, Σταυρούπολη

Τηλ.: 031/ 589156-160, 589163

fax: 604854

www orchestra-thess gr

koth@otenet.gr